

Indeksi potrošačkih cijena *Jun 2021. godine*

Cijene proizvoda i usluga lične potrošnje, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u junu 2021. godine u odnosu na maj 2021. godine u prosjeku su više za 0,2%. Potrošačke cijene u junu 2021. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine, u prosjeku su više za 2,4%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: usluga smještaja; goriva i maziva za motorna vozila; mesa; mlijeka, sira i jaja; usluga ishrane u ugostiteljstvu; šećera, džema, meda, čokolade i slatkiša; farmaceutskih proizvoda; hljeba i žitarica. Potrošačke cijene u periodu januar - jun 2021. godine, u poređenju sa istim periodom prethodne godine, u prosjeku su više za 1,2%.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga prema namjeni potrošnje, u junu 2021. godine u odnosu na prethodni mjesec, zabilježen je rast cijena u grupama: Hoteli i restorani (4,1%); Prevoz (0,7%); Zdravlje (0,4%); Rekreacija i kultura (0,4%); Alkoholna pića i duvan (0,2%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (0,2%); Hrana i bezalkoholna pića (0,1%); Ostala dobra i usluge (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-1,2%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-0,6%); Komunikacije (-0,1%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI), u %

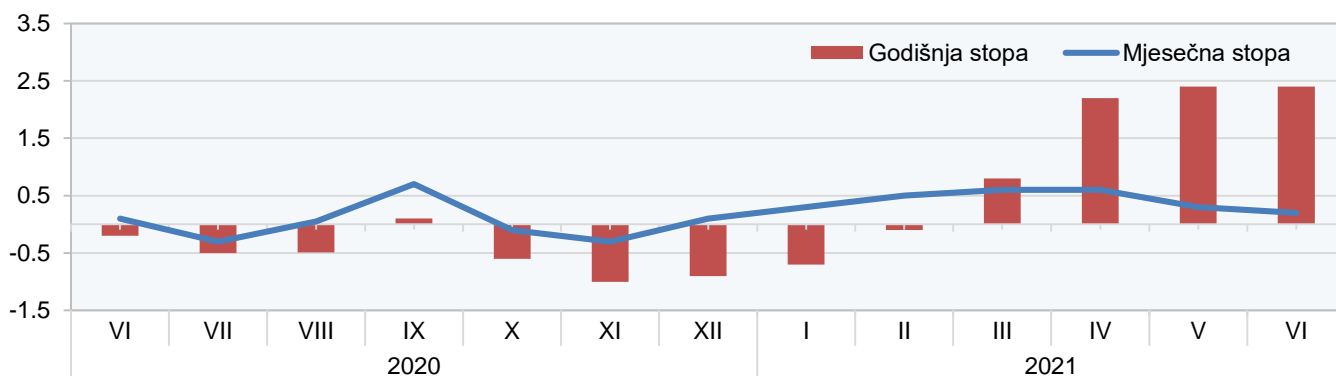

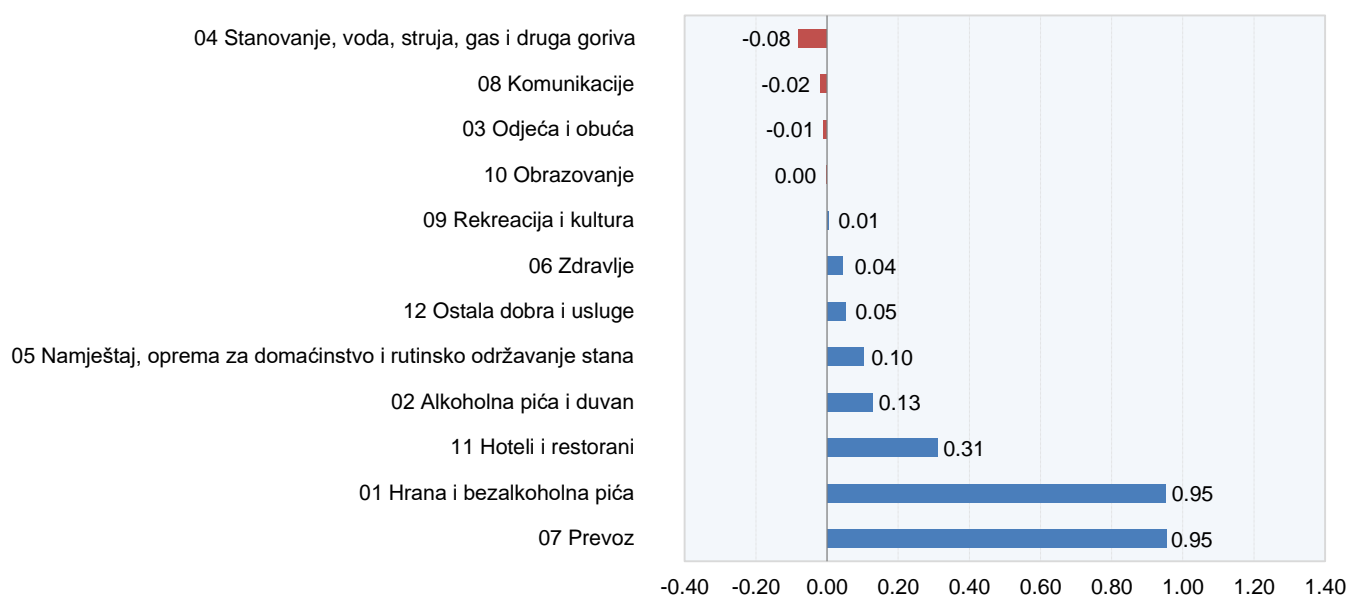
Tabela 1. Inflacija mjerena indeksima potrošačkih cijena (CPI)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Godišnja stopa inflacije												
2020	1,5	0,9	0,0	-0,9	-1,0	-0,2	-0,5	-0,5	0,1	-0,6	-1,0	-0,9
2021	-0,7	-0,1	0,8	2,2	2,4	2,4						
Mjesečna stopa inflacije												
2020	0,1	-0,1	-0,3	-0,7	0,1	0,1	-0,3	0,1	0,7	-0,1	-0,3	0,1
2021	0,3	0,5	0,6	0,6	0,3	0,2						

Tabela 2. Stope inflacije mjerene indeksima potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	<u>Jun 2021</u> Ø 2020	<u>Jun 2021</u> Maj 2021	<u>Jun 2021</u> Jun 2020	<u>Jun 2021</u> Dec 2020	<u>Jan-Jun 2021</u> Jan-Jun 2020
00	CPI - ukupno	1000,0	2,2	0,2	2,4	2,4	1,2
01	Hrana i bezalkoholna pića	341,1	3,5	0,1	2,8	3,8	2,1
02	Alkoholna pića i duvan	40,4	3,3	0,2	3,2	2,9	3,3
03	Odjeća i obuća	86,1	-1,6	-1,2	-0,1	-2,0	-2,1
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	154,0	-1,2	-0,6	-0,5	-1,1	0,2
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	39,4	2,1	0,2	2,6	1,9	0,8
06	Zdravlje	40,8	1,4	0,4	1,1	1,1	1,1
07	Prevoz	109,4	6,2	0,7	8,7	6,6	2,9
08	Komunikacije	48,5	-0,3	-0,1	-0,4	-0,1	-0,3
09	Rekreacija i kultura	32,0	0,3	0,4	0,2	0,4	-0,2
10	Obrazovanje	18,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	47,6	6,8	4,1	6,5	8,5	0,3
12	Ostala dobra i usluge	42,0	1,2	0,1	1,3	1,2	0,8

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u procentnim poenima), jun 2021.

**Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije,
jun 2021.**

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
1120	Usluge smještaja	19,0	8,6	0,16
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	1,3	0,07
0112	Meso	91,0	0,6	0,06
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	0,4	0,03
1111	Restorani, kafei i slično	28,6	0,8	0,02
0118	Šećer, džem, med, čokolada i slatkiši	16,3	1,0	0,02
0611	Farmaceutski proizvodi	25,3	0,6	0,02
0111	Hljeb i žitarice	54,3	0,2	0,01
0321	Cipele i ostala obuća	37,4	-0,3	-0,01
0312	Odjeća	47,9	-1,9	-0,09
0454	Čvrsta goriva	31,0	-3,2	-0,10
0117	Povrće	33,7	-3,0	-0,10

**Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije,
jun 2021.**

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	19,3	0,99
0115	Ulja i masti	15,3	37,6	0,57
1120	Usluge smještaja	19,0	12,7	0,24
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	1,9	0,14
0112	Meso	91,0	1,3	0,11
0111	Hljeb i žitarice	54,3	1,9	0,10
0220	Duvan	27,4	3,4	0,09
0118	Šećer, džem, med, čokolada i slatkiši	16,3	5,4	0,09
0733	Vazdušni prevoz putnika	3,6	23,2	0,08
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	14,3	4,7	0,07
1111	Restorani, kafei i slično	28,6	2,1	0,06
1213	Ostali uređaji, predmeti i proizvodi za ličnu njegu	21,3	1,9	0,04
0611	Farmaceutski proizvodi	25,3	1,4	0,03
0116	Voće	20,3	-1,1	-0,02
0312	Odjeća	47,9	-0,5	-0,03
0911	Oprema za prijem, snimanje i reprodukciju zvuka i slike	5,3	-5,7	-0,03
0711	Motorna vozila	7,5	-4,8	-0,04
0117	Povrće	33,7	-2,0	-0,07
0454	Čvrsta goriva	31,0	-4,3	-0,13

Tabela 5. Inflacija mjerena Harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena (HICP)¹⁾

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
	Godišnja stopa inflacije											
2021	-0,7	-0,2	0,5	1,8	2,3	2,8						
	Mjesečna stopa inflacije											
2021	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6						

¹⁾ Detaljniji podaci o harmonizovanom indeksu potrošačkih cijena su dostupni na sljedećem linku: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su jedan od najvažnijih makroekonomskih indikatora i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda i usluga se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu.

Mjesečna stopa inflacije predstavlja promjenu cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prethodni mjesec, u %.

Godišnja stopa inflacije predstavlja promjenu cijena u tekućem mjesecu u odnosu na isti mjesec prethodne godine, u %.

Dok se indeks potrošačkih cijena najčešće primjenjuje kao opšta mjera inflacije u nacionalnim okvirima, **harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP)** predstavlja uporedivu mjeru inflacije sa zemljama Evropske unije.

Osnovne razlike između CPI-a i HICP-a se ogledaju u sljedećem:

Namjena: CPI se koristi za mjerenje inflacije u zemlji, dok se HICP koristi za mjerenje inflacije u EU.

Obuhvat: CPI obuhvata finalnu potrošnju rezidentnog stanovništva kako u zemlji, tako i u inostranstvu. HICP obuhvata finalnu potrošnju stanovništva, kako rezidenata tako i nerezidenata u zemlji.

Ponderi: U skladu sa razlikama u obuhvatu razlikuju se i ponderi. Polazna osnova je ista, finalna potrošnja stanovništva, pri čemu se razlikuju koncepti. Za nacionalni CPI koristi se nacionalni koncept, dok se za obračun HICP-a koristi domaći koncept. Glavni izvor podataka za izradu ponderacione strukture HICP-a na višim nivoima agregacije predstavljaju podaci Nacionalnih računa, a za niže nivoe agregacije koriste se podaci Ankete o potrošnji domaćinstava, koja je ujedno glavni izvor podataka za izradu ponderacione strukture CPI-a.

Klasifikacija: Za oba indeksa se koristi ECOICOP klasifikacija (Evropska klasifikacija individualne potrošnje prema namjeni).

Lista proizvoda i usluga: Koristi se ista lista proizvoda i uslugu.

Metod obračuna: Laspjerov tip indeksa se koristi za obračun oba indeksa.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja statističkih podataka](#).

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

contact@monstat.org
